

Kiegészítő rendelet

Mivel az új Munka Törvénykönyve a folyamatos munkaviszony fogalmát lényegében törölte, a munkügyi miniszter most kiegészítő rendeletet adott ki arról, hogy a gyermekgondozási segély szempontjából mit kell folyamatos munkaviszonynak tekinteni.

Folyamatos a munkaviszony, ha abban megszakítás nincsen, vagy a megszakítás 30 napnál nem hosszabb. A 30 napba azonban nem számít bele a keresőképtelenség, a rokkantsági nyugdíj folyósításának ideje, a csökkent munkaképességűeknek nyújtott átmeneti segély vagy rendszeres szociális járadék folyósításának ideje, az önkéntes betegségbiztosítás ideje és meghatározott feltételek esetén a mezőgazdasági dolgozóknál a december 31. és a március 31. közötti idő.

A kiegészítő rendeletet 1968. január 1-től kell alkalmazni.

A Duna-bizottság közgyűlése

Budapesten a Tudományos Akadémia dísztermében tartja huszadik jubiláris közgyűlését a Duna-bizottság.

A jubiláris közgyűlést Bogdanov, Bulgária magyarországi nagykövete, mint a Duna-bizottság soros elnöke nyitotta meg, majd a Magyar Népköztársaság kormányának nevében dr. Ajtai Miklós, a Minisztertanács elnökhelyettese méltatta a Duna-bizottság eddigi munkáját. Ezután dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter elemizte, milyen fontos tevékenységet fejtett ki a bizottság.

Csökkenőben az influenza

Az a hír terjedt el, hogy Szegeden most kezd csak igazán terjedni az A-2 nevű viselő influenza vírus, amely egyre-másra ágygnak dönti az embereket. Ezzel kapcsolatban dr. Vetró János, a szegedi KÓJÁL igazgató-főorvosa arról tájékoztatót bennünket, hogy nincs különösebb aggodalomra ok, sőt, éppen ellenkezőleg; Szegeden az influenza hatása csökkenő tendenciát mutat. Legalábbis erre engednek következtetni a rendelkezésre álló legfrissebb adatok. Március 4-én Szegeden 228-an betegedtek meg influenzában. Március 5-én 192-re, március 6-án 178-ra, a következő napon 167-re, majd azt követően 136-ra, illetve 110-re csökkent a megbetegedések száma.

Az utóbbi napok adatait tekintve 17 esetben okozott komplikációt az influenza. A korábbi hetekben viszonyítva ez a szám is csökkent. A kórházak, klinikák és más gyógyintézetek továbbra is zárva a látogatók elől. Az általános és középiskolákban a hiányzók létszáma az előző napokat tekintve 7,8, illetve 12,2 százalék. A város központjából kifelé terjed az influenza Ságváritelepre és Mihálytelekre.

Mint értesültünk róla, a szegedi KÓJÁL laboratóriumában sikerült kitenyészteni egy eddig ismeretlen influenzátörzset. A vizsgálat eddig azt bizonyítja, hogy ez a törzs gyengébb az A-2 nevű viselő influenza törzset, vagyis a megbetegedés enyhébb lefolyású.

Az új munkarend próbája

A szegedi autójavító munkásai rövidített műszakban dolgoznak az új év kezdete óta. A tavaly decemberi előzetes kísérlet után az üzem fél évig próbálja az új munkarendet.

Jó jel, hogy a premier, az első kritikás hónapok sikerültek. Apró zökkenőktől eltekintve minden műhely kollektívája alkalmazkodott a nagyobb követelményekhez, a gyorsabb ütemhez. Havonta ugyanis 5000 óra feladatait kellett „beépíteni” a rövidített munkahetekbe. Az átalakulás előtt mindenki tisztában volt azzal, hogy csak gondos tervek alapján, minden dolgozó segítségével lehet a nagyobb feladatot elvégezni. Az igazgatóhoz ma minden műhely brigádja eljuttatta felajánlásait,

amelyekben az új rendszer kidolgozásához is hasznos javaslatokat adtak.

Az üzemben korszerűsítések a technológiát, alaposan megvizsgálták, miként lehet kedvezőbben kihasználni a lehetőségeket. Például a karosszéria-műhelyben gondos szerszám- és alkatrész-előkészítéssel sikerült jelentősen gyorsítani a szerelést.

A művezetők, csoportvezetők elmondották: nem kell sürgetni egyetlen beosztottjukat sem. A segédmunkások, szakmunkások saját érdekeiknek tartják, hogy jól sikerüljön a próbafélév, hogy adósság nélkül dolgozzon az üzem. Megszilárdult a munkafegyelem. Jellemző, hogy az utóbbi három hónapban mindössze három késnek el műszakkezdéskor. Munka-

időben nem látni „lógó” embert az udvaron. Senki sem intézi magánügyeit hétközben, mint a munkások eltiltették, erre legalkalmasabb a szabad szombat.

De fokozottabban napirendre kerültek a régi problémák is. A dolgozók szinte naponta panaszkodnak a szűk helyre, a műhelyekben egyetlen megrekedt targonca miatt szinte az egész munka megáll. A panaszok is a nagyobb felelősségerzetet bizonyítják, azt, hogy az autójavítóban mindenki legfontosabb ügyének tekinti a sikert.

Az eredmények értékét csak növeli, hogy az első két hónap gondjait rövid idő alatt megszüntették. A gépműhely nem győzte ellátni a szerelőket, nem volt kifogástalan a gépkocsik festése sem. De a gépműhely rövid idő alatt javított, ma már eleget tesz a követelményeknek, s a festők munkája is alaposan megváltozott.

A XI-es Autójavító Vállalat eddigi bizonyítványa kitűnően sikerült. A tervezett 10 százalékkal szemben 11 százalékkal emelkedett a termelési költség — ami a régi 48 órás munkahét mértékével mérve — havonta 10—11-gyel több gépkocsi javítását jelenti. Amennyiben a következő hónapokban hasonló eredmény születik, teljesíthet a terv: a XI-es Autójavító Vállalat válogása rövidített műszakokban dolgozhat majd.

A számvitel gondjai

Panaszkodnak a könyvelők, nehéz napok köszöntöttek rájuk. Annyi a tennivaló, ki se látszanak belőle, mégis nemhogy segítséget kapnának, egy-két dolog bosszantja őket. Mert jó, jó, előfordult, hogy többször át-dolgozták a zárszámadást, ám a java még hátra van. És hiába mennek segítségért, senkinek sincs módjában enyhíteni gondjaikon.

Év elejével a Pénzügyminisztérium átvette a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi minisztériumtól a termelőszövetkezetek könyvelési-pénzügyi dolgait. Ezentúl a tanácsok mezőgazdasági osztályai helyett a pénzügyi osztályok adóztatják, támogatják a közös gazdaságokat, intézik a pénzügyi problémákat. Az átállás zavarokat okozott, s megtörtént olyan is, hogy amikor megjelent a zárszámadási utasítás, újra kellett dolgozni a mérlegeket, majd két helyesbítést tettek közé, dolgozhatták ismételtén újra a korábban elkészített zárszámadásokat.

Megnehezíti a helyzetet, hogy az új gazdasági mechanizmus bevezetésével csaknem valamennyi ipari vállalat új árjegyzéket készít, új árakat diktál, amikhez a termelőszövetkezeteknek alkalmazkodniuk kell. No már most, készülnek a pénzügyi tervek, megjelentek az ártérítéssel kapcsolatos rendeletek is. Igen ám, csak hogy nincsenek formanyomtatványok. Központilag látják el ezekkel az érdekelte termelőszövetkezeteket, de sokáig csak ígéret érkezett.

Április végéig kell rendezni a zárómérlegeket. Néhány nyomtatvány, s az eddigi utasítások némi tájékoztatást adnak, de a lényeg változatlan, mintha ezekben a hónapokban megfeleltek volna a termelőszövetkezeti könyvelésről, a pénzügyi utasításokat is késve adták ki. Persze, a sáfránkozás nem sokat használ, ettől még nem halad a munka. Ha jó pár nyomtatvány, mint például a gyenge termelőszövetkezetek ártámogatási nyomtatványa és tervezési utasítása hiányzik is, változtatlanul dolgozni kell. A helyi gyakorlat, tapasztalatok sokat segítenek.

Lényegében tavasz van. A korai munkák már javában tartanak. Az 1968-as évi könyvelést meg kell nemso-kára nyitni. Eppen ezért két dolgot kérhetünk: az ipari vállalatok végleges árajánlatokkal keressék meg a termelő gazdaságokat, természetesen minél hamarabb; a központi szervek pedig ne feledkezzenek meg az ártérítésekhez szükséges formanyomtatványokról, s ezzel egyidőben a különböző és szükséges utasításokról.

Sz. L. L.

Évről évre kenyérrekord

Évről évre új „kenyérrekord” születik. Több péksüteményt és kenyeret vásároltak a szegediek, de szakadatlanul növekvő turistaforgalom is belesegített a kenyérfogyasztásba 1967-ben. A Szegedi Sütőipari Vállalat tavaly 26 millió péksüteményt, s 11 ezer 754 tonna kenyeret készített, péksüteményből egymillióval, kenyérből 122 tonnával többet, mint 1966-ban.

Tizenhárom hónapos év

Nem tévedés, a vállalatnál egy évben csaknem tizenhárom hónapra való munkát végeztek el. Az éveket megelőtti munkaslétszám ugyanis szinte alig változott, a rohamosan növekvő igényekkel nem tartott lépést. Bizonyosságot, hogy a sütőipari szakmunkásoknak, segédmunkásoknak egy év alatt 31 ezer 800 túlórával kellett megoldani a nappali és éjszakai műszakokat! Külös Sándor igazgató szerint az idén sincs kilátás különösebb javulásra: maradnak a hosszú napok a vállalatnál. Sajnos a legfőbb gond az, hogy nincs megfelelő utánpótlás, a vállalatnál jelenleg is mindössze 9 elsőéves iparitanuló tanulója a mesterséget, holott 25—30-ra is szükség lenne.

A helyzet javítására belső szaktanfolyamokat rendeztek. Ezek eredménytelenséggel zárultak, a pékségben már van elég betanított munkás.

Korszerűbb kemencék

Nemrég kereskedelmi szakemberekkel tanácskoztak a sütőipari vállalat vezetői. Az alkalmi közvéleménykutatás is pozitív eredménnyel zárult; kiderült, hogy javult a kenyér minősége, alig-alig panaszkodnak a vásárlók. A jobb munkát mutatja az is, hogy minőségi hibákért nem fizetett kötbért a sütőipari vállalat 1967-ben.

A szebb-jobb szegedi kenyerek, szemlék elsősorban a rendszeres korszerűsítéseknek köszönhetőek. Az elmúlt évben több üzemet fejlesztettek, korszerű kemencéket állítottak munkába. Az 1-es számú üzemben újítás alapján gázfűtésre alakították át a kemencéket. Az idén tovább folytatódik ez a munka, ugyancsak az 1-es számú üzemben központi fűtést szerelnek fel — mivel ez jobban megfelel a higiéniai követelményeknek is. A Szabadság téri sütőüzemben felújítják a víz- és csatornahálózatot, jelentős ráfordítással két kemencét átépítenek. Ahol nincs megfelelő gázvezeték — a kemencéket széntfűtésről olajtűzelésre alakítják át.

A vállalat hat sütőüzeme közül mindössze egy épült a

közelmultban. A többi örökséggé vált, átvették át, évtizedekkel ezelőtti maszek pékségek voltak. A régi berendezések — de az épületek is — nagyon elavultak, a városnak feltétlenül szüksége van egy új nagyteljesítményű sütődé-re.

Tervezik az új üzem

Külös Sándor arról is tájékoztatót, hogy a vállalat új üzemet épít. A város fejlődését is figyelembe véve az új üzem a most épülő tarján-telepi új lakónegyed igényeit elégíti ki: a jelenleg még dolgozó, 3-as számú üzem helyén, a Tavasz utcában mintegy 10 millió forintos beruházással készül majd. Az új sütőde naponta 10—15 tonnás termeléssel segíti az ellátást, különös figyelmet fordítanak a jó minőségre. A beruházás bankhitelből készül, terveit már készíti az ÉVM Győri Tervező Vállalata, kivitelezését a Szegedi Építőipari Vállalat vállalta. Az igazgató elmondotta, hogy a munka még ebben az évben, ősszel megkezdődik és előreláthatólag jövő év végére befejeződik. Az új üzemben megfelelő szociális körülményeket biztosítanak a dolgozóknak, sőt az elképzelések szerint itt néhány személy elhelyezésére alkalmas munkásszállást is kiképeznek.

Matkó István

Adatgyűjtés kezdődik

A Központi Statisztikai Hivatal 1968 március második felében az egész lakosságot, ezen belül a különböző társadalmi rétegek életkörülményeinek, jövedelmi helyzetének felmérése céljából összeírást fog végrehajtani. Az e célra szolgáló kérdőíveket — mind az idők, mind a költségeket tekintve — természetesen lehetetlen az ország valamennyi háztartására

vonatkozóan kitölteni. Ezért az összeírás gondosan kidolgozott mintavételi terv alapján, képviselői adatgyűjtés keretében kerül végrehajtásra, amely országosan mintegy 16 ezer — megyénkben közel 800 — véletlenszerűen kiválasztott háztartást fog érinteni. Az összeírást kérdőbiztosok segítségével bonyolítják le.

Felvételi beszélgetések

Az általános iskolák nyolcadik osztályában végző gyerekek továbbtanulásra jelentkező lapjait már eljuttatták a közép-, vagy a szakmunkástanuló-iskolákba. A napokban megkezdődnek a felvételi beszélgetések, amelyeket április 10-ig bonyolítanak le. Ilyen beszélgetéseket azokban a gimnáziumokban és szakközépiskolákban folytatnak, amelyekben kétszeres, vagy ennél nagyobb arányú a túljelentkezés.

A beszélgetés nem felvételi vizsga, feladata, hogy a tanulókról nyert benyomásokkal is segítse eldönteni az érdemességet a felvételre.

Méltó a „kísérleti” névhez

Ötmillió eredményjavulás a Dél-alföldi

Mezőgazdasági Kísérleti Intézet gazdaságában

Mily egyszerű ezt kimondani, ahogy most Pászti Lajos, a gazdaság vezetője tette: „1967-re 2,5 millió eredményjavulást terveztünk, s valójában 5 millióval is többet teljesítettünk”. E kijelentő mondat mögött azonban a szocialista munka hősie erőfeszítései húzódnak meg. Dacolta egy különösen komisz esztendő összes kártevéseivel, továbbra is gyors ütemet diktálnak itt a mezőgazdasági termelés fejlődésének. Ötvennégy millió forint értékű élelmiszert, gyümölcsöt, bort, vetőmagot és másféle terméket adtak tavaly ebből az üzemből a népgazdaságnak. Ötmillióval többet, mint egy évvel korábban. A siker magyaráza-

ta nemcsak abban rejlik, hogy a gazdaság munkásai szeretnek többet keresni és jobban élni, mint eddig. Kézzel foghatóan lemérhető itt a szocialista öntudat gyarapodása is, mely nem mutatható ki a könyvelés eszközeivel, mégis mindennél értékeesebb.

Az állam tavaly mindekelőtt több húst kért a mezőgazdaságtól. A legszebb példát e keres teljesítésében a szegedi tájban éppen a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet gazdasága mutatta. Az ötmillió forintnyi eredményjavulásnak mintegy a felét éppen az állattenyésztés, hizlalás adta. Jelentősen javult a tejtermelés önköltsége. A kiemelkedően jó minőségű tejtért átlagosan 4 forint 17 fillért kapott literenként a gazdaság, ugyanakkor 3 forint 26 fillérre csökkent az önköltsége. Csupán a tehénészek nyeresége 1 millió forintot képviselt. A Laktin nevű új tejzsírpaló hatóanyag sikeres alkalmazásával a borjankénti átlagos havi súlygyarapodás évi 26 kilogrammig emelkedett. Januárban pedig már a 29 kilós átlagot is megközelítették.

A sertésenyész-telep mai állapotában még messze áll a korszerűtől. (Most készül az új, 4 és fél ezer férőhelyes hizlalda tervdokumentációja.) Mégis egy-egy kilogramm sertéshús önköltsége — méghozzá százvagonos tételekben — csak valamivel több, mint 15 forintnál. Ez az üzem megyénk legnagyobb szőlőtermesztő gazdasága. 731 kataszteri hold területen átlagában 32 mázsa borszőlőt értékesítettek az őszön. A gazdaság ezáltal a szőlő- és bortermesztés országos élvonalába jutott. Addig míg más üzemekben, főleg tsz-ekben a

szőlőtermesztés kevésbé gazdaságos voltát igyekeznek bizonygatni mostanában, itt 2,5 millió eredményjavulást könyvelhettek el ebben az ágazatban is. Kimagasló sikerek születtek a szőlés-takarmány, különösen pedig a lucernatermesztésben. Ertő emberek számára rendkívül sokat mond ez a szám: 1 mázsa első osztályú lucernaszéna termelési költsége 65 forint. Ez mintegy a fele az országosan elfogadott átlag-költségeknek. Mi a nyitja? Az, hogy kataszteri holdanként a fémzárolt lucernamag mennyisége 160 kiló fölé emelkedett. S tudvalevően a mag csupán mellékterméke a lucernatermesztésnek. A nagy összegű árbevétel, amely a lucernamag exportjából keletkezett, alaposan leverte a termelési költségeket.

A kukorica és a kenyérgabona tervezett hozamait kis-sé megnyirbálta a belvizek és a szárazság. A veszteségeket azonban sok oldalról sikerült pótolni. Így azután most nagyon is érthető, hogy a dolgozók 20 napi munkájuk értékét kapják nyereségrészesedés címén.

Nagy horderejű vállalkozásba fogott most a gazdaság. Mintegy 28 millió be-ruházzal 1970-re elkészül a kiszombori üzemegységben az új, zártrendszerű, 4500 férőhelyes sertéshizlalda és a 360 kocaférőhelyes tenyésztelep. Az új, fűthető épületek révén biztosra vehető itt a termelési költségek további csökkenése.

Újabb milliókat szán a gazdaság a következő években úthálózatának javítására és a dolgozók szociális viszonyainak fejlesztésére. Például az ásványvíz kiépítését, az éhédli, kultúrtelep, étterem és fürdő építését a szőlőmunkások számára.

Csepri József

SZERDA,
1968. MÁRCIUS 13.

DEL-MAGYARORSZAG 3